

**1 ספר ויקרא פרק ט**

- (א) וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:  
 (ב) וַיֹּאמֶר אֶל אַהֲרֹן קַח לָךְ עֶגֶל בֶּן בְּקָר לְחֻטָּאת וְאֵיל לְעֹלָה תְּמִימִם וְהִקְרַב לְפָנַי יְדוּד:  
 (ג) וְאֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קָחוּ שְׁעִיר עִזִּים לְחֻטָּאת וְעֶגֶל וְכֶבֶשׂ בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם לְעֹלָה:  
 (ד) וְשׂוֹר וְאֵיל לְשִׁלְמִים לְזִבְחַת לְפָנַי יְדוּד וּמִנְחָה בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְדוּד נִרְאָה אֵלֵיכֶם

**2 ספר שמות פרק כט**

- (א) וַיְהִי הַדְּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לָּהֶם לְקַדְּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לְקַח פֶּר אֶחָד בֶּן בְּקָר וְאֵילִם שְׁנַיִם תְּמִימִם

**3 ספר ויקרא פרק ד**

- (ג) אִם הִפְתָּהּ הַמִּשְׁחָה יִחַטָּא לְאַשְׁמַת הָעַם וְהִקְרִיב עַל חֻטְאָתוֹ אֲשֶׁר חָטָא פֶּר בֶּן בְּקָר תְּמִים לִידוּד לְחֻטָּאת:

**4) Rav S R Hirsch ויקרא פרק ט:ב**

This is the only case in which an עגל is prescribed for an offering, and, as we see, an עגל which is nearly a פר. For it is one who is just becoming a server of the Sanctuary, who is placing himself as such before God, whereas later as כהן המשיח he represents himself by a פר. Also in the days of his office, to that office, to the "field" of his activity to which he is to be the "ploughing animal", he represented himself as a פר.

**5 רש"י על שמות פרק כט פסוק א**

פר אחד - לכפר על מעשה העגל שהוא פר:

**6 רש"י על ויקרא פרק ט פסוק ב**

קח לך עגל - להודיע שמכפר לו הקב"ה ע"י עגל זה על מעשה העגל שעשה:

**7 ספר גור אריה על ויקרא פרק ט פסוק ב**

להודיע שמכפר לו על מעשה עגל. והא דלא קאמר 'לכפר על מעשה עגל', ולמה הוצרך לומר 'להודיע שמכפר על מעשה עגל', נראה מפני שהוקשה לרש"י, דלעיל בפרשת תצוה (שמות כט, א) נאמר "לקח פר בן בקר", ופירש רש"י 'לכפר על מעשה עגל', אם כן פר הקריבו לכפר על מעשה עגל, ותירץ מפני שכאן מודיע לישראל שמכפר על מעשה העגל, ומפני שבא להודיע שמכפרת על עגל ציוה ליקח עגל, שהעגל הוא יותר ידוע מן הפר, כי עגל עשוי, ואם היה פר לא היה נודע לכל שמכפר על מעשה עגל, לכך ציוה להביא עגל.

8) ואם תאמר, לעיל (שם) נמי למה לא הביאו עגל, דכיון דעשו עגל היה להם להביא עגל ולא פר, ויש לומר, דעיקר כוונתם היה על פר ולא על עגל, מפני שכוונו על פני השור מהשמאל שבמרכבה (יחזקאל א, י), ולפיכך היה בא על החטא פר. וכן כתיב (תהלים קו, כ) "וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב", אבל כאן לא הביאו פר, כמו שפירש רש"י כדי 'להודיע שמכפר על מעשה עגל שעשה', כך נראה דעת רש"י. אבל לעיל (שמות פכ"ט אות ב) פירשנו טעם כי ראוי למשה להביא פר ולאהרן עגל, כמו שנתבאר למעלה:

9) ואם תאמר, ולעיל בפרשת תצוה (שמות כט, א) למה לא הודיע שמכפר להם על מעשה העגל, והיה להביא עגל, ואין זה קשיא, דאין זה גמר כפרה רק עד עתה ביום השמיני, ולא שייך 'להודיע שמכפר' כיון שלא היה גמר כפרה, אבל עכשיו ביום השמיני היה גמר כפרה, הודיע הקב"ה שמכפר על מעשה העגל, לכך היה עגל:

**10 ספר גור אריה על שמות פרק כט פסוק א**

ואם תאמר, ומשה למה לא הקריב עגל לחטאת בשבעת ימי מלוואים כמו שהביא אהרן עגל לחטאת (ויקרא ט, ב), וכן ישראל, ויראה דכל שבעת ימי מלוואים היה משה המקריב את הקרבן, ולפי מעלתו היו הקרבנות שהקריב משה, שהרי תמצא כי כל הקרבנות של שבעת ימי מלוואים לא היה כבש ולא שעיר, רק פר ושני אילים, וכל זה ידוע לחכמים במה שהיה משה לוי נקרא "איש אלהים" (דברים לג, א), ולפיכך היו הקרבנות מתיחסים לו. וגם מזה תוכל להבין כי לא היה ראוי שיעשה אהרן, שהוא כהן, שור, ועשה עגל:

**11 חזקוני על ויקרא פרק ט פסוק ב**

- (ב) קח לך עגל - דרך כהן להקריב פר חטאת דכתיב אם הכהן וגו' יבוא עגל ויכפר על מעשה העגל  
 (ג) יבא שעיר עזים ויכפר על מעשה שעיר עזים דיוסף.

## 12 רמב"ן על ויקרא פרק ט פסוק ג

והנה הקרבנות האלו לא הוזכרו בפרשת וזה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם לכהן לי (שמות כט א), כי שם לא צוה רק על המלואים, ובשבעת הימים וקרבתיהם מלאו ימי מלואיהם, כי עתה ביום השמיני הם עצמם יקריבו הקרבנות והנה הקרבנות הללו כחנוכה להם, כענין מנחת חביתים לדורות ביום המשח אותו (לעיל ו יג ד):

13) ויתכן כי לכפר על מעשה העגל הוסיף להם עתה הקרבנות הללו, כי כאשר צוה וזה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם, עדיין לא נעשה העגל, כאשר פירשתי (שם ח ב), לכך לא הזכירם שם ולא כדברי רש"י שאמר שם (שמות כט א) כי הפר לכפר על מעשה העגל, אבל היו הפרים ההם לחטא על המזבח ועל אהרן ועל בניו ולקדש אותם, והעגל הזה ביום השמיני לכפר על מעשה העגל:

14) והנה קרבן אהרן כקרבנו ביום הכפורים בשוה, וחטאת העם כחטאתם ביום הכפורים, שיעיר עזים אחד לחטאת וכך אמר בתוספתא של פרשת מלואים בת"כ (שמיני מלואים ד) שהעגל הזה לכפר על מעשה העגל, ודרשו וכי מה ראו ישראל להביא יותר מאהרן, אלא אמר להם יש בידכם בתחילה ויש בידכם בסוף, יש בידכם בתחילה שנאמר (בראשית לז לא) וישחטו שיעיר עזים, ויש בידכם בסוף, שנאמר (שמות לב ח) עשו להם עגל מסכה, יבא שיעיר ויכפר על מעשה שיעיר, יבא עגל ויכפר על מעשה עגל:

## 15 כלי יקר על ויקרא פרק ט פסוק ב

קח לך עגל בן בקר לחטאת. יש מקשים למה עגל של אהרן בא לחטאת ועגל של ישראל בא לעולה, ואמרו בזה לפי שבחטא העגל לא חטא אהרן במחשבה שהרי ודאי לא נתכוין לשם ע"ז כלל ועיקר חטאו היתה במעשה שעשה העגל בפועל כמ"ש (שמות לב לה) ויגוף ה' את העם על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן. מה ת"ל אשר עשה אהרן אלא להורות בא שאהרן לא חטא כ"א בעשיית העגל, ולא במחשבה, ע"כ קרבנו עגל לחטאת המכפר על חטא המעשה, אבל ישראל שחטאו גם במחשבה כי ודאי לשם ע"ז נתכוונו ע"כ קרבנם עגל לעולה הבא על חטא ההרהור.